

Laat je tijdens het lezen van deze OVR Nieuws inspireren door tal van ondernemers uit Reimerswaal die dingen anders durven te doen. Die hun processen of dienstverlening zó inrichten dat ze de laatste ontwikkelingen in de markt op de voet volgen. Innovatieve ondernemers dus.

Innoveren? *Gewoon doen!*

Zo brengt Floor Foods als enige in Nederland krokante zeewier op de markt, kiest Groenleer Metaalrecycling voor de nieuwste technische snufjes en gaat Lamb Weston / Meijer afvalwater zuiveren om het zoetwatertekort aan te pakken. Ook op het gebied van dienstverlening zien organisaties kansen: zo helpt Rabobank je innovatief denken en zet de gemeente Reimerswaal een opmerkelijke digitale stap.

Juist in deze tijd vol uitdagingen, is het belangrijk te blijven investeren in vooruitstrevende oplossingen. Zo is je bedrijf straks weer startklaar voor de toekomst, als er betere tijden aanbreken.

*Wij wensen u
een fijne jaarwisseling
en gezond 2022!*

IN DIT NUMMER:

- Voorwoord 2
- Rabobank Oosterschelde 2

- Gemeente Reimerswaal 3
- Floor Foods 4
- CC Bouw 5

- Groenleer Metaalrecycling ... 6
- Nederlandse Mosselveiling .. 7
- Lamb Weston Meijer 8

Innovatie

Bij ondernemers zou dat eigenlijk altijd op de agenda moeten staan. Want als het nu goed gaat in jouw branche, wil je in de toekomst ook concurrerend blijven. Maar durf ook nieuwe ideeën te ontwikkelen in tijden dat het niet zo goed gaat. Dan staat je bedrijf in de startblokken als de markt weer aantrekt.

Innovatie kan ook helpen in tijden van personeelstekort. Veel ondernemers kampen nu immers met vacatures die lastig in te vullen zijn. Wees ook creatief in het binden van je personeel – hoe moeilijk dat in deze tijd ook is. Want de traditionele oudjaarsborrel of het nieuwjaarsontbijt met je personeel is online lang zo gezellig niet. Kortom, zonder innovatieve oplossingen overleef je het als onderneming niet.

Mijn wens voor u voor het nieuwe jaar? Rust! Even geen steeds veranderende maatregelen, meer zekerheid en duidelijkheid – daar zijn we allemaal aan toe. En elkaar fysiek ontmoeten. Als bestuur van Ondernemersvereniging Reimerswaal gaan wij het weer doen zodra het kan.

Graag tot ziens dus in 2022 en voor nu: ontspannen feestdagen toegewenst!

Wilco Sinke
Voorzitter OVR

de coöperatieve
Rabobank

Wat als en hoe dan?

Wat als mijn klant niet meer fysiek in mijn winkel komt?

Waarschijnlijk zou je in 2019 voor gek zijn verklaard als je je dat afvroeg. Het beantwoorden van dit soort out of the box-vragen is echter wel cruciaal voor de toekomstbestendigheid van je bedrijf en het innovatieproces. Het bedenken van dit soort vragen blijkt moeilijk, omdat de status quo de fantasie vaak verlamt.

Niels Snoep, Themamanager Innovatie bij Rabobank, vertelt: "Toch is het als ondernemer wel van belang om je te blijven verplaatsen in de toekomstige, snel veranderende klantbehoefte. Vraag je dus af welke trends – zoals digitalisering of verduurzaming – van impact zijn op de toekomstige klantbehoefte. Maar hoe doe je dit? De volgende stappen geven richting: betrek je klant en praat ermee; snap zijn probleem en (toekomstige) behoefte; experimenteer zo snel mogelijk met een potentiële oplossing en durf hierbij te falen. Tot slot: leer ervan en herhaal dit proces continu om wendbaar te blijven."

Bedrijven die dit succesvol doen en dus hoger scoren op radicale en incrementele innovatie, kwamen beter door de coronacrisis. Dat blijkt uit de Innovatiemonitor 2021. Niels: "Managementpraktijken spelen hierin een belangrijke rol en kunnen wel eens een belangrijke voorwaarde vormen voor het succes van digitalisering en innovatie. Met andere woorden: aan de slag!" Meer lezen of op zoek naar leuke tips? <https://tinyurl.com/2p85teba>

Rabobank
Oosterschelde

LambWeston
SEEING POSSIBILITIES IN POTATOES

Reimerswaal is superinnovatieve gemeente!

Of innovatie hoog bij de gemeente op de agenda staat? "We hebben er geen speciaal beleid voor", vertelt wethouder Kees Verburg. "Daarvoor zijn we te klein. Maar dat betekent niet dat we er geen oog voor hebben. En bovendien: onze gemeente barst van de innovatieve bedrijven!"

Zo was Kees dit najaar bij de uitreiking van cheques tijdens de zesde ronde van de Zeeland in Stroomversneling-subsidie. Trots vertelt hij: "Van de zes initiatieven die subsidie toegekend krijgen, waren er drie met een link naar onze gemeente. Zo ging er twee ton naar 'Zoute teelten – Logistiek centrum voor verwerking van Zeegroenten' van onder andere Murre Technologies uit Krabbendijke. Ook voor de terugkeer van de platte oester is geld beschikbaar gesteld. Daarin participeren diverse bedrijven uit Yerseke. En dan was er een cheque voor 'Masterpicker' van Wiskerke Onions, Machine Innovation Company, QEF Electric Innovation en Uireka. Het is ook mooi

om te zien hoe dit soort innovaties van belang zijn voor de sector. Zo is de uien sorteermachine ook heel nuttig voor kleine ondernemers."

Rijbewijs digitaal verlengen

De gemeente innoveert zelf ook. "Zo kun je, als enige gemeente in Zeeland, in Reimerswaal je rijbewijs digitaal verlengen. Op drie plekken kun je de benodigde RDW-foto laten maken en uploaden en dan is de aanvraag gedaan. Zo heb je niet binnen vijf, maar twee dagen je nieuwe rijbewijs in huis. Dat dit aanslaat, blijkt wel uit de cijfers. Bij de start in augustus kwam 10% van de aanvragen online binnen, inmiddels is dit een kwart."

Uitbreiding bedrijventerreinen

Bedrijven die willen innoveren, hebben ook ruimte nodig. Hoe zit het daar mee in Reimerswaal? Kees: "In de hele Bevelanden is het probleem hetzelfde: alle bedrijventerreinen zitten vol. Daarom hebben we nu een concept klaar van ons bedrijvenprogramma voor de toekomst. Dat ligt nu voor bij de provincie. Daarin pleiten wij voor uitbreiding van Olzendepolder, De Poort en Nishoek. Daarnaast wordt momenteel bekeken op welke manier de woningbouw in onze gemeente kan worden versneld. We hopen dat in alle kernen bouwen weer mogelijk wordt, maar dat vergt tijd."

Financieel gezond

Tot slot blikte Kees alvast vooruit op de gemeenteraadsverkiezingen van maart volgend jaar. "Ik ben er trots op dat we als college de gemeente financieel gezond achterlaten. Dat bleek wel tijdens de laatste begrotingsbehandeling. En we zitten de komende maanden niet stil: ik hoop dat er voor de verkiezingen duidelijkheid is over de uitbreidingsmogelijkheden voor onze bedrijventerreinen en de woningbouwplanning. Het is voor mij persoonlijk natuurlijk een spannende periode. Hopelijk mag ik in de volgende editie van OVR Nieuws hier weer mijn verhaal vertellen als wethouder!"

Wethouder Kees Verburg op
industrieterrein Olzendepolder.

Colofon

OVR Nieuws is een uitgave van Ondernemersvereniging Reimerswaal. De periodiek komt twee maal per jaar uit.

Wilt u meer informatie over de OVR?
Kijk op www.ovreimerswaal.nl of neem contact op via info@ovreimerswaal.nl.

Heeft u suggesties voor de redactie?
Mail dan naar info@ovreimerswaal.nl

Redactie: Adriaan Meeuwssen
Tekst: Marjolijn van Leeuwen, Middelburg
Foto's: AM Creatie | graphic design, Kruiningen
Druk: Drukkerij Van Velzen, Krabbendijke
Productie: AM Creatie | graphic design, Kruiningen

OVR Nieuws is mede mogelijk gemaakt door:
LambWeston / Meijer en Rabobank Oosterschelde

Florus Zwartbol

FLOOR FOODS

Innovatief concept met duurzaam tintje

Als inwoner van Kruiningen voelt hij zich verbonden met de gemeente Reimerswaal, al bouwt hij zijn gloednieuwe fabriek dan in Goes: Florus Zwartbol, eigenaar van Floor Foods. Hij verkocht zijn veertien delicatessenwinkels en richt zich nu volledig op een uniek product: krokante snacks van groenten, fruit en zeewier die hij verkoopt onder de naam Snaqs.

Florus heeft een techniek ontwikkeld zodat groenten, fruit en zeewier krokant en knapperig worden. "We zijn zo'n vijf jaar geleden klein begonnen", blikt Florus terug. "Tot op heden werd Snaqs gemaakt in Azië en importeerden wij het. Nu gaan we het dus zelf produceren. De fabriek in Goes, die eind dit jaar operationeel wordt, staat vol met de modernste snufjes en is gebouwd in samenwerking met Famateq uit Colijnsplaat. De producten die we verwerken, laten we direct na de oogst op -35 graden invriezen en bakken we later onder hoge druk in olie. De temperatuur van de olie hoeft daarom niet hoger te zijn dan 75 graden; daardoor komen er geen schadelijke stoffen vrij. Zo blijft de smaak, kleur en structuur behouden en ontstaat een knapperige snack."

Reststromen hergebruiken

Groenten en fruit koopt Florus als het even kan in Zeeland in, het liefst reststromen of partijen die de boer niet kwijt kan. "Zit een teler met een restant te kleine uien, of appels en peren met een 'vlekje', dan vriezen wij die in. Al red ik het niet alleen met reststromen. Op basis van

mijn contracten voor volgend jaar, weet ik nu al dat ik het met de 600 ton vers materiaal van 2020 niet ga redden. Volgend jaar verdrievoudigt de vraag. Ik verkoop 85% van mijn productie aan supermarkten als Albert Heijn en Jumbo, maar ook aan bijvoorbeeld de Hema en Xenos. Inmiddels exporteer ik naar 14 landen in Europa en vier landen buiten de EU."

Gezonde keuze

De snack van Florus sluit heel goed aan bij de huidige vraag in de markt. "De consument vindt het fijn om te weten dat zijn groene boon van boer Piet komt of een 'buitenbeentje' gered is van de vuilnisbak. Bovendien zijn vegetarisch en vegan booming. Iedereen is er inmiddels wel van doordrongen dat we onze vleesconsumptie moeten minderen. Want als we zo doorgaan, maken we onze wereld kapot. Daarom is ons motto: 'Eat more plants'. Aan ons assortiment van zo'n 45 verschillende producten zal het niet liggen!"

CC BOUW

Bouwbedrijf speciaal voor de voedingssector

Een bedrijf overnemen middenin de coronacrisis. Corné Claesen zag het als een kans die hij met beide handen aangreep. Met CC Bouw richt hij zich op bedrijven in de voedingssector, waar hij wordt ingeschakeld bij nieuwbouw, herstelwerkzaamheden of onderhoud. "Dankzij onze kennis en ervaring met de voorschriften en hygiëneregels, kunnen we een klus sneller oppakken."

Corné kocht in september 2020 GB Bouw, een BV van het failliete Sprangers Bouwbedrijf waar hij al achttwintig jaar voor werkte. "In 2000 heb ik mijn ondernemersdiploma gehaald en ik werkte al als bedrijfsleider. Dat zelfstandig werken smaakte naar meer. Met ruim dertig jaar ervaring in de bouw, waarvan acht jaar in de voedingssector, durfde ik de stap wel aan. Ik heb een aantal vaste krachten in dienst en werk met een flexibele schil. Als er heel specialistisch werk gedaan moet worden, met bijvoorbeeld staalconstructies of beplating, schakel ik daar onderaannemers voor in. Maar onze klanten houden één vast en vertrouwd aanspreekpunt. Die korte lijntjes worden gewaardeerd."

Vaste klantenkring

Aan de Weihoek 10c in Kruiningen staat de loods van CC Bouw met 500 m2 werkplaats en een kantoor. Corné: "In de werkplaats voeren we klein timmerwerk uit, liggen wat voorraden en is onze opslag van materiaal." Inmiddels heeft hij een vaste klantenkring opgebouwd. Zo is Corné nu bij Lamb Weston / Meijer kantoorruimten aan het verbouwen en voeren hij en zijn team ondertussen een opdracht uit bij CZAV in Dinteloord, eveneens aan een kantoorpand. "Zodra een klant belt, probeer ik direct tijd vrij te maken om het werk te inventariseren. Als ik weet wat de wensen zijn, werk ik een voorstel uit. Zodra we de opdracht kunnen inplannen, gaan we aan de slag. De laatste maanden is het trouwens erg druk. Bedrijven zijn volop aan het investeren en daar zijn dan ook verbouwingen mee gemoeid. We proberen alles zo optimaal mogelijk in te plannen, want ik houd er niet van om 'nee' te verkopen."

Corné Claesen voor zijn bedrijfspand in de Nishoek.

Persoonlijk contact

Corné vindt het altijd weer een mooie uitdaging om een project binnen de afgesproken tijd en zonder overschrijding van het budget uit te voeren. "En ervoor te zorgen dat vakbekwame mensen met de juiste materialen op de goede plaats hun werk kunnen doen. Daarbij is persoonlijk contact heel belangrijk, zodat je snel en adequaat kunt reageren bij vragen. Daar onderscheiden we ons mee. Voorlopig ga ik door op de ingeslagen weg: mijn bedrijf stapje voor stapje verbeteren en uitbreiden, met persoonlijk contact als belangrijkste speerpunt."

Nieuwe technieken om optimaal te sorteren

Steeds nieuwe oplossingen bedenken om de afvalstroom optimaal te sorteren. Marco Sinke van Groenleer Metaalrecycling uit Zierikzee kijkt altijd met een innovatieve bril op naar zijn bedrijfsprocessen. "Want hoe schoner wij het metaal aanleveren, des te meer het oplevert."

Marco startte zijn onderneming in 2009 in Kruiningen. Inmiddels heeft hij zeventien medewerkers, een extra vestiging in Zierikzee en één in aanbouw in Rilland. "Daar wordt op dit moment op bedrijventerrein De Poort een nieuwe werf gebouwd. Die gaat begin volgend jaar open. Op 6.000 m2 komen daar de nieuwste snuffjes en technieken om metaal zo optimaal mogelijk te sorteren. Omdat ik daarin ontzettend veel ervaring heb opgedaan, kon ik deze werf helemaal naar mijn wensen inrichten. Als de vrachtwagen binnenkomt, wordt de lading digitaal gekeurd. Met behulp van foto's wordt de kwaliteit van de materialen automatisch opgeslagen in een systeem. Zo weten we later precies wat de aangeleverde lading waard was."

Eén kozijn of een vrachtwagen vol

Bij Groenleer Metaalrecycling kunnen zowel particulieren als bedrijven hun oude metalen inleveren. Marco: "Van een

paar kilo tot vrachtwagens vol – alles is welkom, want er is veel vraag naar metalen als aluminium. Particulieren leveren hier bijvoorbeeld hun oude radiatoren, cv of kachels in, stalen meubels of leidingwerk. Sommige bedrijven hebben veel snijafval, of ze komen hier met oude machines of tanks uit de grond. Ook computers en telefoons kun je bij ons inleveren. Hebben klanten veel afval, dan zetten we gratis containers bij ze neer of komen de lading met onze eigen vrachtauto halen. Zo ontzorgen we onze klanten. Na het wegen van de materialen, betalen we onze klanten meteen uit."

Sorteren voor de smelterij

Ook wordt bij Groenleer pmd-afval gesorteerd. Marco: "Wij halen bijvoorbeeld de deo-flessen, drinkblikjes en overige metalen eruit. Die gaan allemaal naar verschillende eindverwerkers. Blikjes, ijzer en metalen worden weer ingezet als grondstoffen voor nieuwe producten. Zo dragen wij als Groenleer bij aan de circulaire economie. Op aluminiumgebied zijn wij de eindschakel: bij ons komen partijen binnen die we schoonmaken en knippen voor we ze bij de smelterij aanleveren. Wij hebben veel expertise opgebouwd en kunnen goed sorteren op kwaliteit. De samenstelling van een velg of een blikje verschilt namelijk enorm." Marco legt uit dat het werk heel arbeidsintensief is, omdat veel nog met de hand wordt gesorteerd. "Voor de nieuwe werf in Rilland maar ook in Zierikzee kan ik wel extra krachten gebruiken. De vacatures zijn te vinden op onze website: www.groenleer.com."

Marco Sinke voor zijn nieuwbouw pand in Rilland.

Uniek bedrijf dat volop innoveert

Aan de haven van Yerseke is een uniek bedrijf gevestigd: de Nederlandse Mosselveiling B.V. De enige mosselveiling ter wereld! De afgelopen jaren is er volop geïnnoveerd, waardoor deze onderneming klaar is voor de toekomst.

Al sinds 1967 is de Mosselveiling actief. "Toen hoorde het nog bij het Productschap Vis", vertelt Peter van den Boomgaard, hoofd mosselveiling. "Zeven jaar geleden zijn we een private organisatie geworden en zijn we gaan investeren in digitalisering. Zo hebben we een besloten online portal waar de partijgegevens met foto's beschikbaar zijn voor onze gebruikers en tijdens een veiling kan er ook op afstand worden geboden. Op dit moment werken we aan een weegsysteem waarbij we de big bags met mosselen digitaal registreren."

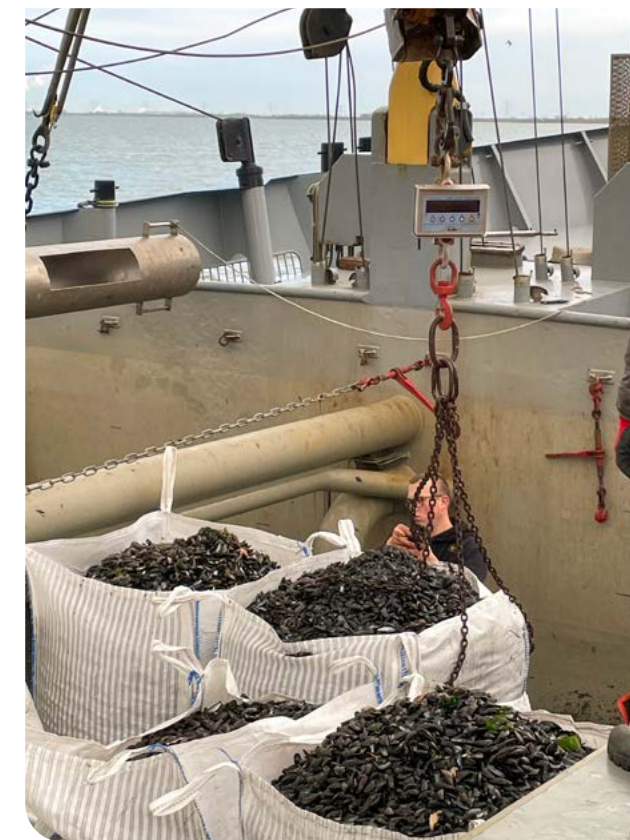
Mosselkweek

Waar ook flink in is geïnnoveerd, is in het kweken zelf. Peter: "Vroeger werd mosselzaad hoofdzakelijk van de bodem opgevist. Nu gebeurt dat vooral met mosselzaad-Invang-installaties: dat zijn systemen waarbij met behulp van touwen en netten mosselbroed wordt ingevangen. Daar kan het mosselzaad zich aan hechten en ontwikkelen. Na enkele maanden wordt het zaad geoogst

en verplaatst naar kweekpercelen in Zeeland en de Waddenzee. Er zijn zo'n vijftig schepen die op mosselen vissen. Het inpakken gebeurt bijna allemaal in Yerseke, waar ook mosselen uit Duitsland en Ierland worden verwerkt. Het grootste deel van de Zeeuwse mosselen wordt trouwens naar België geëxporteerd."

Oogsten op bestelling

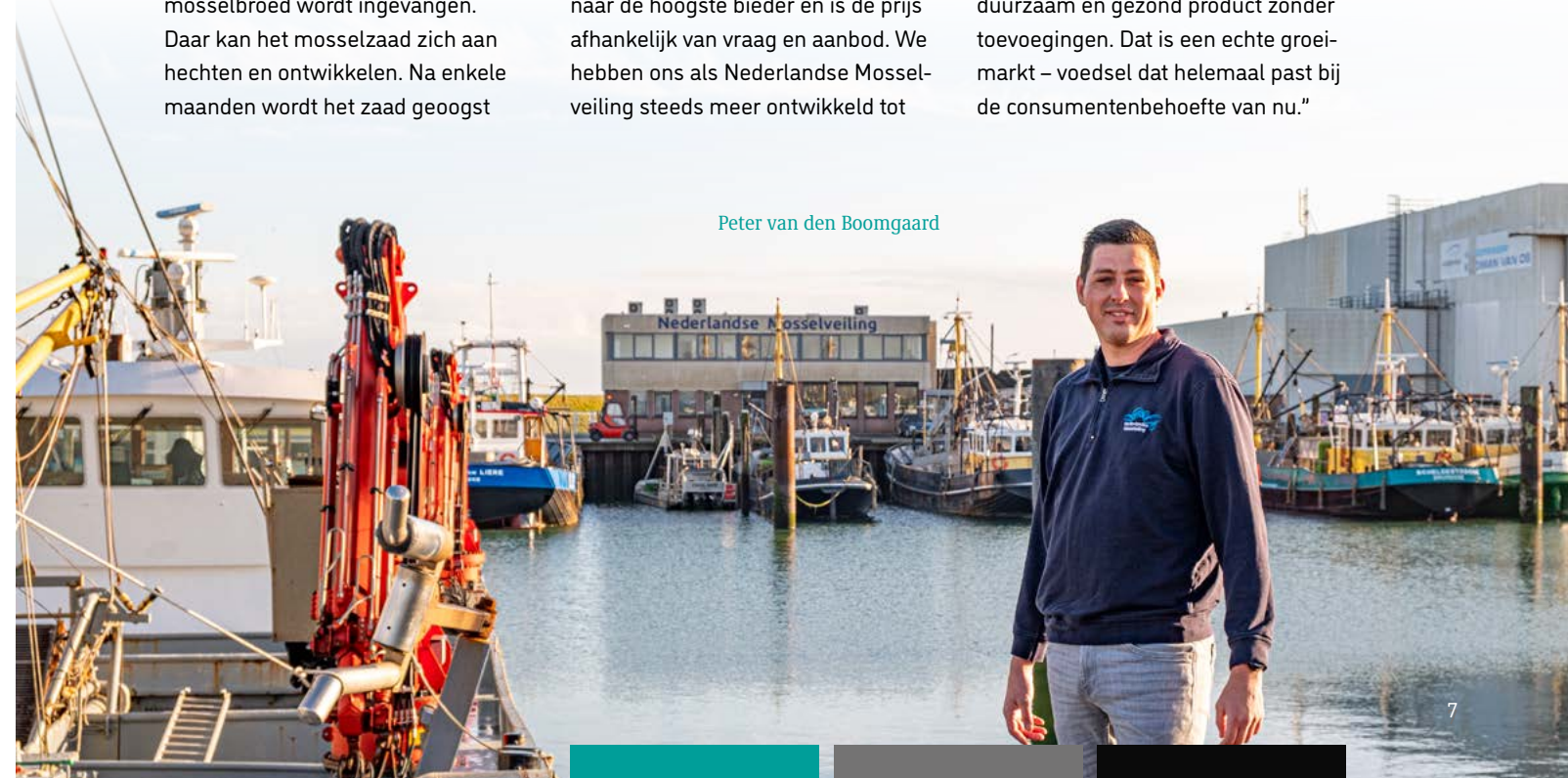
Peter legt uit dat mosselproducenten steeds vaker op bestelling mosselen oogsten en die direct aan de afnemer leveren. "Afhankelijk van de kwaliteit ligt de prijs van deze mosselen bij aanlanding vast. Dit biedt afnemers meer zekerheid over de gewenste kwaliteit en hoeveelheid mosselen tegen een vaste prijs. Producenten krijgen hierdoor ook meer zekerheid van levering en van de prijs voor hun product. Bij vrije verkoop via de veilingklok gaat de partij immers naar de hoogste bidder en is de prijs afhankelijk van vraag en aanbod. We hebben ons als Nederlandse Mosselveiling steeds meer ontwikkeld tot

Het nieuwe weegsysteem zit tussen de kraan en de big bags.

een dienstverlener die monsters van de partijen mosselen neemt, deze analyseert, de kwaliteit vaststelt en de financiële afwikkeling van de transacties verzorgt." Peter ziet de toekomst van de mossel met vertrouwen tegemoet. "Al is de vele wet- en regelgeving wel een uitdaging voor de sector. Maar de mossel is een duurzaam en gezond product zonder toevoegingen. Dat is een echte groeimarkt – voedsel dat helemaal past bij de consumentenbehoefte van nu."

Peter van den Boomgaard

Duurzaamheid is ieders verantwoordelijkheid

Onlangs heeft Lamb Weston / Meijer haar Duurzaamheidsprogramma nog eens onder de loep genomen en aangescherpt. Want wat Mariska van Dalen betreft, die bij de Kruiningse aardappelverwerker Sustainability by Design Manager is, hoort duurzaamheid in het hart van de onderneming een plek te hebben. "Alleen als iedereen eraan bijdraagt, kunnen we onze duurzaamheidsagenda realiseren."

Het perceel van buurman teler Boot, die we via het Fresh4C's project van zoetwater gaan voorzien.

Mariska van Dalen

De rol van Mariska is om medewerkers een zetje in de goede richting te geven of ze uit te dagen. "Dan vraag ik aan onze afdeling engineering: kan dat niet met minder water of kunnen we hier een milieuvriendelijkere oplossing voor bedenken? Zo voeren we langzaam maar zeker op alle vlakken verbeteringen door. Samen met mijn collega Janet Verhoeven leid ik het Changemakers-programma: op iedere afdeling zijn gemotiveerde collega's die ons helpen het Duurzaamheidsprogramma uit te rollen. Iedereen heeft persoonlijke doelstellingen gekregen om de CO2-uitstoot terug te dringen. Bij elke beslissing hoor je je af te vragen: hoe kan ik de CO2-uitstoot verminderen? Het is ook belangrijk om iedereen erbij te betrekken, want collega's dragen vaak de meest innovatieve ideeën aan."

Energieverbruik terugdringen

In eerdere edities schreven we al over het project van Lamb Weston / Meijer om restwarmte van Wiskerke Onions te gebruiken. "Maar daar blijft het niet

bij", vervolgt Mariska. "Onze nieuwe fabriek, lijn vier, gaat vijftig procent minder energie verbruiken dan de huidige productielijnen in Kruiningen. Zo garen we bijvoorbeeld onze frietjes voor met warmte uit een ander procesdeel van deze fabriek. Elders in het proces hebben we eveneens de koude- en warmtestromen optimaal ingericht. Zeker als we dit wereldwijd gaan toepassen, levert dat enorme besparingen op." Mariska vertelt dat ook leveranciers steeds vaker met innovatieve ideeën komen. "Bijvoorbeeld een circulair watersysteem van Pathema om het water van onze koeltorens te kunnen hergebruiken zonder gebruik van chemicaliën."

Afvalwater zuiveren voor telers

Een ander project waar Mariska trots op is, is het samenwerkingsproject met Fresh4C's om slimmer om te gaan met proceswater. "Een deel van ons schone proceswater lozen we op de Westerschelde. Nu willen we het geschikt maken om via sloten naar de telers in de omgeving te loodsen.

Bijvoorbeeld richting de familie Boot, die hier vlakbij aardappelen voor ons telen. Die kunnen we in droge periodes dan van zoetwater voorzien. Bovendien helpt zoetwater om het grondwaterpeil op niveau te houden – dat drukt eventueel aanwezig zoutwater naar beneden." Wat Mariska's stip op de horizon is? "Dat iedereen binnen Lamb Weston / Meijer kan aanwijzen op onze duurzaamheidsagenda waar hij of zij zelf aan bijdraagt.. Want het zijn de mensen die het verschil maken!"

Uitnodiging inspiratiesessie

Mariska van Dalen vertelt graag meer over de duurzaamheidsplannen. Leden van Ondernemersvereniging Reimerswaal zijn daarom uitgenodigd om op 22 februari 2022 om 14.00 uur bij LW/M Kruiningen een presentatie hierover bij te wonen. Laat je inspireren – je bent van harte welkom!